

**NATIONEN** 18.09.91

# Sosialismen – død i verden, lever i Norge

**DEBATT**

Av Per Aage Pleym Christensen

Prøvevalgene på de videregående skoler viser at ungdommen i år foretrekker Sosialistisk Venstreparti, Arbeiderpartiet og Arbeidernes Kommunistiske Parti. Dette forbløffer meg, og gjør meg bedrøvet. Jeg vil kort redegjøre hvorfor.

I Sovjetunionen begravdes det sosialistiske eksperiment i ekspressfart, etter 70 års lidelser. Økonomien og infrastruktur er rasert, 20 millioner mennesker (forsiktig anslag!) er omkommet i konsentrasjonsleire, og millioner av mennesker har fått sine liv terrorisert og ødelagt.

I Øst-Europa var det nok med 45 år. Bonde- og arbeiderstaten Øst-Tyskland (Den tyske demokratiske republikk) måtte bygge en mur for å hindre sine innbyggere i å rømme.

TV-bilder av utsultede og lutfattige folk som rømmer fra Albania gjør et dypt og varig inntrykk. Hvilke lidelser må de ikke ha gjennomgått i sosialismens navn! I 1960- og 70-årene reiste sosialistisk ungdom fra Norge til Albania, og fikk håret tvangsklippet før de slapp inn i arbeiderparadiset.

Peking 1989: Ungdom som ønsker yttingsfrihet og rett til å bestemme over seg selv, blir massakrert i sosialismens navn. I Nord-Korea må samtlige innbyggere bære buttons med Kim Il Sung's fjes. Landet er hermetisk lukket. Castro opprettet statlige diskoteker for å holde ungdommen i sjakk. Lyder det kjent? SVs tidligere fylkesleder i Oslo er leder i vennskapsforbundet Norge-Cuba.

Verden er i enorm forandring. Stater, uansett regjeringens politiske farge, innfører markedsøkonomi og privatiserer over en lav sko. Til og med erkesosialistene i Zimbabwe.

En ting burde være innlysende: Sosialismen har brakt mennesker i stor ulykke, skapt enorm fattigdom og store miljøødeleggelser. Sosialismen er et ideologisk konkursbo, som hører hjemme på historiens skraphaug.

Er det virkelig mulig at ungdom i Norge ikke registrerer alle disse verdenshistoriske begivenheter. Hva lærer de egentlig på skolen om styresettet i andre land?

Nærstad og Erik Solheim har en favorittunnskyldning: Vi er ikke enig i sosialismen slik man hittil har sett den i bruk. Vi skal videreutvikle marxismen og skape en sosialisme verden aldri har sett. Mitt ærbødige svar er: Det vi minst av alt trenger etter 70 år med ulike sosialistiske eksperimenter, er enda en variant av sosialismen!

Norsk ungdom bør kanskje lytte til dem som har følt sosialismen på kroppen. Vaclav Havels nære rådgiver, Tsjekkoslovakias finansminister Vaclav Klaus ble av nordiske sosialdemokrater tilbudt hjelp til å bygge opp demokratiet. Hans svar: Vi er ferdige med sosialismen, vi har ingen tro på sosialdemokratenes såkalte tredje vei. Det vi trenger og ønsker, er frihet, demokrati og ren markedsøkonomi. Dette rimer vel dårlig med politikken til Erik Solheim og Aksel Nærstad?

100793